

โครงการ ระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot

จัดทำโดย

เด็กหญิง อิศซาน หะมะ

เด็กหญิง อะนีส บาโงยซ็อนอ

เด็กหญิง นูรอัลฮีดายะห์ ยะลาพานี

เด็กหญิง นุรฮาฟีพะฮ์ เจ๊ะเต๊ะ

อาจารย์ที่ปรึกษา

นาย อีหมาด คาเร็ง

โรงเรียนสมบูรณศาสตร์

สำนักงานการศึกษาเอกชน ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

บทคัดย่อ

เนื่องจากสมัยนี้ผู้คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการรับประทานผักปลอดสารพิษเป็นอย่างมากจึงส่งผลให้มีคนอยากปลูกผักปลอดสารพิษโดยการปลูกผักแบบไฮโดรโปนิคส์เพราะว่าการปลูกผักแบบไฮโดรโปนิคส์นั้นเป็นการปลูกผักแบบไม่ต้องใช้ดิน ซึ่งสามารถทำได้ทุกพื้นที่

เรามักจะพบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลผักไฮโดรโปนิคส์ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่มักจะเป็นการไม่มีเวลาดูแลเพราะว่าต้องทำงานอย่างอื่นควบคู่ไปด้วยเราจึงมีการคิดค้นพัฒนาการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำวนเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการที่ต้องดูแลผักไฮโดรโปนิคส์และเอาเวลาส่วนที่จะต้องดูแลผักไฮโดรโปนิคส์ไปทำงานอย่างอื่นได้

การปลูกผักสลัดแบบไฮโดรโปนิคส์กำลังเป็นที่นิยมมากในปัจจุบันแต่เนื่องจากพบปัญหาส่วนใหญ่มักจะเป็นการไม่มีเวลาดูแลเพราะว่าต้องทำงานอย่างอื่นควบคู่ไปด้วยเราจึงมีการคิดค้นพัฒนาการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำวนเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการที่ต้องดูแลผักไฮโดรโปนิคส์และเอาเวลาส่วนที่จะต้องดูแลผักไฮโดรโปนิคส์ไปทำงานอย่างอื่นได้ด้วยอุปกรณ์KidBrightโดยการให้KidBrightเป็นตัวควบคุมระบบ น้ำผ่านทางสมาร์ตโฟน

จากการศึกษาและค้นคว้าด้วยการทำโครงการทดลองพบว่ามีข้อมูลที่น่าสนใจคือเราสามารถพัฒนาระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิคส์ได้และสามารถต่อยอดโครงการของเราได้

โครงการเครื่องจัดการระบบน้ำระบบอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิคส์มีจุดมุ่งหมายในการทำงานโดยนำบอร์ดKidBrightมาเขียนโปรแกรมควบคุมที่จะสามารถควบคุมระบบน้ำในโรงผักไฮโดรโปนิคส์ได้และยังเป็นการพัฒนาการเกษตรเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจในการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ นอกจากนี้ยังเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบ สร้างความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แก่สมาชิกในกลุ่มอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการเรื่อง ระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิคส์ผ่าน IoT เป็นเครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิคส์ที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็ได้รับความอนุเคราะห์งบประมาณจากมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ We By The Brain ท่านผู้อำนวยการ และคณะอาจารย์ ที่ช่วยให้คำแนะนำและคำปรึกษาจนทำให้โครงการนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ทางผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง หากมีข้อผิดพลาดประการใดทางคณะผู้จัดทำกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ ด้วย

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอโครงการเกี่ยวกับระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot สำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์คณะผู้จัดทำโครงการได้ศึกษาจากเว็บไซต์ต่างๆ และจากโครงการอื่นๆรวบรวมข้อมูลและเก็บ บันทึกข้อมูลเพื่อศึกษาพัฒนาเครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์ เราได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพราะเนื่องจากปัจจุบันคนได้เริ่มหันมาสนใจเกี่ยวกับการปลูกผักแบบไฮโดรโปนิกส์อย่างมาก แต่คนส่วนใหญ่อาจไม่มีเวลาในการดูแล หรืออาจมีงานอย่างอื่นที่ต้องทำ เราจึงคิดโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนหลายๆคน จากการศึกษาและค้นคว้าด้วยการทำโครงการทดลองพบว่ามีข้อมูลที่ที่น่าสนใจคือเราสามารถพัฒนาโครงการระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot โดยระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์ได้และสามารถต่อยอดโครงการของเราได้

ด้วยความตั้งใจ สามัคคี ในการนำเสนอโครงการชิ้นนี้ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
สมมติฐานการศึกษา	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารอ้างอิง	2
เอกสารอ้างอิง	2
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ	8
เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา	8
วิธีการศึกษา	8
บทที่ 4 ผลการศึกษา	12
ผลการศึกษา	12
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	13
สรุปผลการศึกษา	13
ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	13
บรรณานุกรม	จ
ภาคผนวก	ฉ

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากสมัยนี้ผู้คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการรับประทานผักปลอดสารพิษเป็นอย่างมากจึงส่งผลให้มีคนอยากปลูกผักปลอดสารพิษโดยการปลูกผักแบบไฮโดรโปนิกส์เพราะว่าการปลูกผักแบบไฮโดรโปนิกส์นั้นเป็นการปลูกผักแบบไม่ต้องใช้ดินซึ่งสามารถทำได้ทุกพื้นที่

โดยการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์นั้นต้องมีการดูแลเป็นอย่างดีในเรื่องของสภาพน้ำ การปรับเปลี่ยนน้ำ และการให้อาหารผักไฮโดรโปนิกส์ซึ่งเกษตรกรที่ทำการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ บางคนอาจดูแลไม่ทั่วถึงและบางคนไม่ ค่อยมีเวลาดูแลผักในโรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ เราจึงคิดระบบควบคุมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ในโรงเรือนที่จะช่วยในการควบคุมสภาพน้ำ ปรับเปลี่ยนน้ำและสามารถให้อาหารผักไฮโดรโปนิกส์ เพื่อเพิ่มความ สะดวกสบายให้เกษตรกร รวมถึงการประหยัดเวลาในการที่ต้องดูแลผักไฮโดรโปนิกส์และใช้เวลาส่วนที่ต้องมา ดูแลผักไฮโดรโปนิกส์ไปทำงานอย่างอื่นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์ให้สามารถควบคุมระบบน้ำได้
2. เพื่อประเมินผลการใช้งานของระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot โดยจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์ ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้
 - 2.1. ประเมินจากผลผลิต
 - 2.2. การวัดความพึงพอใจจากเกษตรกร

สมมติฐานการศึกษา

สามารถดูแลระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot ออกมาใช้งานจริงได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สามารถปรับสภาพน้ำให้เหมาะกับการการปลูกผัก
- 2) สามารถเปลี่ยนน้ำได้เองโดยอัตโนมัติ
- 3) สามารถให้อาหารพืชไฮโดรโปนิกส์ที่เราปลูกได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2

2.1. เอกสารอ้างอิง

2.1.1 ผักไฮโดรโปนิกส์แบบต่างๆ

ประเภทที่ 1

ผักสลัด ในปัจจุบันกระแสการรักสุขภาพนั้นกำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก ทำให้คนเริ่มหันมาให้ความสนใจ สนใจรับประทานผักสลัดเป็นอย่างมาก โดยผักสลัดที่นิยมนานประกอบไปด้วย ผักกาดหอม ผัก สลัด พิลเลย์ไอซ์เบิร์ก ผักสลัดบัตเตอร์เฮด ผักสลัดคอส ผักสลัดเรดโอ๊ค ผักสลัดกรีนโอ๊ค โดยแต่ละชนิดมี รายละเอียด

ลักษณะของผักกาดหอม

ต้นผักกาดหอม ลักษณะของลำต้นในระยะแรกมักจะมองไม่เห็น เพราะใบมักปกคลุมไว้ แต่จะเห็นได้ชัดเมื่อถึงระยะแทงช่อดอก ลำต้นมีลักษณะเป็นข้อสั้น โดยแต่ละข้อจะเป็นที่เกิดของใบ ลักษณะของลำต้นจะค่อนข้างอวบอ้วนและตั้งตรงสูงชะลูดขึ้นจนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน หากปลูกในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก ๆ ลำต้นอาจมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 2 นิ้ว

รากผักกาดหอม มีรากเป็นระบบรากแก้วที่แข็งแรงและอวบอ้วน รากแก้วสามารถหยั่งลึกลงดินได้ถึง 5 ฟุต หรือมากกว่านั้น แต่การย้ายไปปลูกจะทำให้รากแก้วเสียหายได้ (แต่การย้ายปลูกจะมีผลดีช่วยให้ผักกาดหอมประเภทหัว ห่อหัวได้ดีขึ้น) และรากที่เหลือจะเป็นรากแขนงแผ่กระจายอยู่ที่ผิวดินประมาณ 1-2 ฟุต โดยรากจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มอย่างหนาแน่น ไม่ค่อยแพร่กระจายมากนัก โดยเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็วเมื่อปลูกในดินร่วนปนทรายที่มีความชื้นเพียงพอ

ใบผักกาดหอม ใบมีสีตั้งแต่เขียวอ่อน สีเขียวปนเหลือง ไปจนถึงสีเขียวแก่ แต่สำหรับบางสายพันธุ์จะมีสีแดงหรือมีสีน้ำตาลปนอยู่ ทำให้มีสีแดง สีbronซ์ หรือสีน้ำตาลปนเขียว ใบจะแตกออกมาจากลำต้นโดยรอบ โดยพันธุ์ที่ห่อเป็นหัวจะมีใบหนา และมีเนื้อใบอ่อนนุ่ม ใบห่อหัวอัดกันแน่นคล้ายกับกะหล่ำปลี ส่วนใบที่ห่ออยู่ข้างในจะเป็นมัน ส่วนบางชนิดจะเป็นใบมันงอเพราะเห็นเส้นใบได้ชัดเจน ขอบใบมีลักษณะเป็นหยัก โดยขนาดและรูปร่างของใบนั้นจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละชนิด

ดอกผักกาดหอม ออกดอกเป็นช่อดอกรวม ประกอบไปด้วยกลุ่มของดอกที่อยู่กันเป็นกระจุกตรงส่วนยอด ในแต่ละกระจุกจะประกอบไปด้วยดอกย่อยประมาณ 15-25 ดอกหรือ 3

มากกว่านั้น ก้านช่อดอกจะมีความยาวประมาณ 2 ฟุต ส่วนช่อดอกอันแรกจะเกิดบริเวณยอดอ่อน หลังจากนั้นจะเกิดบริเวณมุมใบ โดยช่อดอกที่เกิดบริเวณยอดจะมีอายุมากที่สุด ดอกผักกาดหอมเป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกมีสีเหลือง ตรงโคนเชื่อมติดกัน มีรังไข่ 1 ห้อง เกสรตัวเมีย 1 ก้าน มีลักษณะเป็น 2 แฉก ส่วนเกสรตัวผู้จะมี 5 ก้าน อยู่รวมกันเป็นยอดยาวห่อหุ้มก้านเกสรตัวเมียและยอดเกสรตัวเมียไว้

เมล็ดผักกาดหอม หรือ เมล็ดผักสลัด เมล็ดเป็นชนิดเมล็ดเดี่ยวที่เจริญมาจากรังไข่อันเดียว เมล็ดมีลักษณะแบนยาว หัวท้ายแหลมคล้ายรูปหอก และมีเส้นเล็ก ๆ ลาดยาวไปตามด้านยาวของเมล็ด บนเปลือกหุ้มเมล็ด เมล็ดมีเปลือกหุ้มเมล็ด บาง เปลือกจะไม่แตกเมื่อเมล็ดแห้ง เมล็ดมีสีเทาปนสีครีม มีความยาวประมาณ 4 มิลลิเมตรและกว้างประมาณ 1 มิลลิเมตร

ผักกาดหอมใบ (Leaf lettuce) ในประเทศไทย ผักกาดหอมใบจะเป็นที่นิยมปลูกและบริโภคกันมากกว่าผักกาดหอมชนิดอื่นๆโดยเป็นผักกาดที่ใบไม่ห่อ เป็นหัว ใบมีขนาดกว้างใหญ่และหยิก ลักษณะลำต้นเป็นพุ่มเตี้ย โดยผักกาดหอมใบจะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดที่มีสีเขียวทั้งต้นและชนิดที่มีสีน้ำตาลทั้งต้น

2

ประเภทที่ 2

ผักกาดหอมหัว (Head lettuce) เป็นผักกาดหอมที่ใบจะห่อเป็นหัวเพราะมีใบเรียงซ้อนกันแน่นมาก โดยผักกาดหอมหัวจะแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

- ชนิดหัวแน่น (Crisp head) ลักษณะของใบจะบาง กรอบ และเปราะง่าย สามารถเห็นเส้นกลางใบได้ชัดเจน ใบจะห่อเป็นหัวแน่นคล้ายกับหัวกะหล่ำปลี และเป็นชนิดที่นิยมปลูกกันมากในทางการค้าเพราะขนส่งได้สะดวก

- ชนิดหัวไม่แน่น (Butter head) ลักษณะของใบจะห่อเป็นหัวแบบหลวม ๆ ใบอ่อนนุ่ม ผิวใบมัน ใบไม่กรอบ โดยใบที่ซ้อนกันอยู่ข้างในจะมีลักษณะเหมือนถูกเคลือบไว้ด้วยเนยหรือน้ำมัน เพราะมีลักษณะอ่อนนุ่มและเป็นเมือกลิ้น ๆ และใบข้างในจะซ้อนทับกันพอประมาณ มีสีเหลืองอ่อน ๆ คล้ายกับเนย

- ชนิดหัวหลวมค่อนข้างยาว ลักษณะของใบจะห่อเป็นรูปกลมยาวหรือเป็นรูปกรวย คล้ายกัน ผักกาดขาวปลี ใบจะมีลักษณะยาวและแคบ ใบแข็ง ชนิดนี้จะนิยมปลูกกันมากในทวีปยุโรป และยังแบ่งแยกย่อยออกเป็น 2 ชนิด คือ พันธุ์ที่มีหัวขนาดใหญ่ และพันธุ์ที่มีหัวขนาดเล็ก

ประเภทที่ 3

ผักกาดหอมต้น (Stem lettuce) ลักษณะของลำต้นจะอวบ มีลำต้นสูง ใบจะเกิดขึ้นต่อกันไปจนถึงยอดหรือช่อดอก ลักษณะของใบคล้ายกับผักกาดหอมใบ แต่ใบจะเล็กกว่า มีความหนาและมีสีเข้มกว่า โดยมีทั้งชนิดกลมและยาว ไม่ห่อหัว โดยผักกาดหอมต้นนี้จะปลูกไว้เพื่อรับประทานต้นเท่านั้น

โดยในการปลูกผักชนิดนี้นั้นต้องมีสภาพแวดล้อม คือ อุณหภูมิที่ผักกาดหอมใบ ต้องการ คือ 21-26 องศาเซลเซียส และผักกาดหอมที่ ต้องการอุณหภูมิอยู่ที่ 15-21 องศาเซลเซียส แต่ถ้าจะ ปลูกในอุณหภูมิที่สูงกว่านี้ ผักจะมีรสขม ค่า pH ที่ผักต้องการคือ 6.0-6.8 โดยผักสลัดนั้นต้องการ แสงแดด ตลอดทั้งวัน ผักสลัดฟิลเลย์ ไอซ์เบิร์ก มีลักษณะ คือ เป็นพุ่มๆ ใบหยิก และห่อ เข้าหากันโดยผักชนิดนี้ เป็นผักที่ นิยมรับประทานเป็นอันดับต้นๆ โดยการปลูกผักชนิดนี้นั้นต้องมี สภาพแวดล้อม คืออุณหภูมิที่ผักต้องการอยู่ในช่วง ระหว่าง 10-20 องศาเซลเซียส ค่า pH ที่ เหมาะสม คือ 6.5 - 7 ถ้าในพืชที่มีอากาศร้อน และแสงแดดจัดต้องหา มุงลดแสงมาคลุม 7

2.1.2 การปลูกผักสลัดไฮโดรโปนิคส์

ไฮโดรโปนิคส์ (hydroponics) เป็นคำที่มาจากภาษากรีก 2 คำ คือคำว่า hydro ซึ่งแปลว่าน้ำ และคำว่า ponos แปลว่าทำงานหรือแรงงาน เมื่อรวมกันจึงมีความหมายว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำ ประวัติความเป็นมาของการปลูกพืชโดยวิธีนี้นั้นเริ่มมาจากการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ธาตุอาหารต่างๆ ในการปลูกพืชซึ่งมีมาตั้งแต่หลายพันปีก่อนสมัยของอริสโตเติลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่านักวิทยาศาสตร์หลายท่านได้เขียนบันทึกต่างๆทางพฤกษศาสตร์ขึ้นและปรากฏอยู่จนทุกวันนี้แต่การปลูกพืชตามหลักการทางวิทยาศาสตร์นั้นเริ่มขึ้นประมาณ 300 ปีมาแล้ว คือประมาณ ค.ศ. 1699 John Woodward นักพฤกษศาสตร์ชาวอังกฤษได้พยายามทำการทดลองเพื่อหาคำตอบว่าอนุภาคของของแข็งและของเหลวที่อยู่ในดินมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชอย่างไร ต่อมาปี ค.ศ. 1860-1865 นักวิทยาศาสตร์ชื่อ Sachs และ Knop นับเป็นผู้ริเริ่มปลูกพืชด้วยวิธีไฮโดรโปนิคส์ตามหลักการทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ โดยการปลูกพืชด้วยสารละลายเกลือ อนินทรีย์ต่างๆ เช่น โพแทสเซียมฟอสเฟต โพแทสเซียมไนเตรต ซึ่งให้ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม กำมะถัน แคลเซียม และเหล็ก ภายหลังมีการพัฒนาสูตรธาตุอาหารพืชเรื่อยมา จนถึงปี ค.ศ. 1920-1930 William F. Gericke แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียประสบความสำเร็จในการปลูกมะเขือเทศในสารละลายธาตุอาหารโดยพืชมีการ

เจริญเติบโตสมบูรณ์และให้ผลผลิตเร็ว นับเป็นจุดเริ่มต้นของการนำเทคนิคการปลูกพืชโดยวิธีนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อปลูกพืชเป็นการค้าและได้มีการพัฒนาเทคนิควิธีการและส่วนประกอบในสารละลายเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ไฮโดรโปนิคส์ (Hydroponics) เป็นการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดินแต่ใช้น้ำที่มีธาตุอาหารพืชละลายอยู่ หรือการปลูกพืชในสารละลายธาตุอาหารพืชทดแทน ซึ่งนับเป็นวิธีการใหม่ในการปลูกพืช โดยเฉพาะการปลูกผักและพืชที่ใช้เป็นอาหาร เนื่องจากประหยัดพื้นที่ และไม่ปนเปื้อนกับสารเคมีต่างๆ ในดิน ให้ได้พืชผักที่สะอาดเป็นอาหาร ปัจจุบันนี้ในเทคนิคการปลูกพืชแบบไร้ดินหลายแบบด้วยกัน

วิธีในการปลูก

วิธีที่ 1. การปลูกผักสลัดไฮโดรโปนิคส์แบบระบบ 13 นิ้ว ในการปลูกแบบนี้ มีอยู่หลายแบบเช่น แบบ NFT (Nutrient Film Technique) และแบบ DFT (Deep Flow Technique) หลักการของแต่ละแบบนี้จะคล้ายกัน คือ ให้สารละลายแร่ธาตุที่ผสมในน้ำไหลผ่านรากของผักสลัดอย่างต่อเนื่อง

วิธี 2. การปลูก แบบระบบน้ำนิ่ง คือการ เหน้ให้ชั้นภาชนะที่จะปลูก เช่น กล่องโฟม ตู้ปลา เป็นต้น จากนั้นก็ใส่ สารละลายแร่ธาตุลงไปใในภาชนะปลูก โดยอัตราส่วนสารละลายแร่ธาตุต่อน้ำ คือ สารละลายแร่ธาตุ 5 cc ต่อน้ำ 1 ลิตร

ระบบการปลูกผักแบบน้ำวน มีหลักการทำงาน คือ จะให้น้ำที่ ผสมสารละลายแร่ธาตุไหลผ่านราก โดยจะมีปั้มน้ำดูดจากแหล่งน้ำ ด้านล่างขึ้นไปยังรางที่ปลูกผักสลัด และน้ำจากรางผักก็จะไหลลงแหล่งน้ำ โดยจะวนกันแบบนี้ ตลอดเวลา

ข้อดีของการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำวน

- 1 ไม่ยุ่งยากต่อการดูแล และการจัดการ
- 2 ผักมีอายุการเก็บเกี่ยวที่สั้นกว่าระบบน้ำนิ่ง
- 3 ง่ายต่อการพยากรณ์ในการลงผักรอบต่อไป
- 4 ระบบนี้ทำความสะอาดง่าย
- 5 เกิดโรคน้อย เพราะมีการวนน้ำตลอดเวลา
- 6 ผักโตเร็วกว่าระบบน้ำนิ่ง
- 7 เมื่อฝนตก น้ำฝนจะไม่ปนกับสารละลายแร่ธาตุ ทำให้ไม่ต้องเปลืองปุ๋ย

ข้อเสียของการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำวน

- 1 ยากต่อการตั้งโต๊ะให้ได้ระดับ
- 2 อุปกรณ์ที่ใช้ส่วนมากเป็นอุปกรณ์เฉพาะราคาสูง
- 3 ไฟฟ้ามีส่วนสำคัญต่อการปลูกพืชถ้าไฟดับนานๆน้ำในระบบจะแห้งจนบทยอดมีปัญหา

4 ต้องใช้เทคนิคในการสร้างค่อยข้างมาก โดย ระบบนี้h ส่วนมากจะใช้กับการปลูกแบบฟาร์ม

5 ปลูกผักที่ใช้เวลาโตนานไม่ได้ เพราะรากจะงอกเต็มรางปลูกผัก

การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง เป็นระบบที่ปลูกพืชโดยรากแช่อยู่ในสารละลาย โดยจะมีการปลูกพืชบนแผ่นโฟมหรือวัสดุที่ลอยน้ำเพื่อยึดลำต้น ระบบนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ระบบไฮโดรโปนิคส์ลอยน้ำระบบนี้ นิยมปลูกโดยทั่วไปและสามารถประยุกต์รางปลูกได้จากวัสดุที่หลากหลาย หลายเช่นท่อน้ำกล่องโฟมถ้ำน้ำหรือ แม้กระทั่งขวดพลาสติกก็สามารถทำได้ซึ่งการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่งนี้ได้รับความนิยมจากผู้สนใจ อยากรจะปลูกผักกินเองที่บ้านหรือปลูกเป็นงานอดิเรกพอสมควร เพราะไม่ยุ่งยากจนเกินไป

ข้อดีของการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง

- 1 หาซื้อวัสดุที่นำมาปลูกได้ง่าย ประหยัด สามารถนำมาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์ในการปลูก เช่น ลังพลาสติก กล่องโฟม อ่างน้ำพลาสติก ถ้ำน้ำ ขวดน้ำ ฯลฯ
- 2 ไม่มีปัญหาเมื่อเกิดไฟฟ้าดับและหมดปัญหาเรื่องการขาดน้ำ ที่สำคัญประหยัดไฟ
- 3 เหมาะสำหรับมือใหม่หัดปลูกที่ไม่ต้องการลงทุนเยอะในระบบปลูก สามารถทดลองทำได้ง่าย
- 4 ราคาต้นทุนถูก เมื่อ เทียบกับระบบน้ำวน
- 5 ไม่ต้องพึ่งไฟฟ้า ทำให้เมื่อไฟฟ้าดับนั้น ผักสลัดก็สามารถเติบโตได้

ข้อเสียของการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง

- 1 ต้องคอยปรับระดับน้ำให้เหมาะสมกับอายุพืช เพราะพืชต้องการปริมาณออกซิเจนที่รากมากขึ้น ทำให้ต้องปรับลดระดับน้ำที่ใช้เพื่อให้เกิดพื้นที่อากาศระหว่างรากกับผิวน้ำเพิ่มขึ้น ถ้าทำการปรับไม่เหมาะสม จะทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโตได้
- 2 ต้องมีควรวินใจเรื่องการใส่ปุ๋ยและเปลี่ยนน้ำ ตามความต้องการของพืชในแต่ละช่วงอายุมากขึ้นกว่าการปลูกด้วยระบบน้ำวน
- 3 พืชจะเจริญเติบโตได้ช้ากว่าระบบน้ำวน ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ล่าช้าหรือไม่สมบูรณ์เท่ากับการปลูกพืชแบบน้ำวน

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

3.1. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

2

3.1.1 บอร์ดKidBright

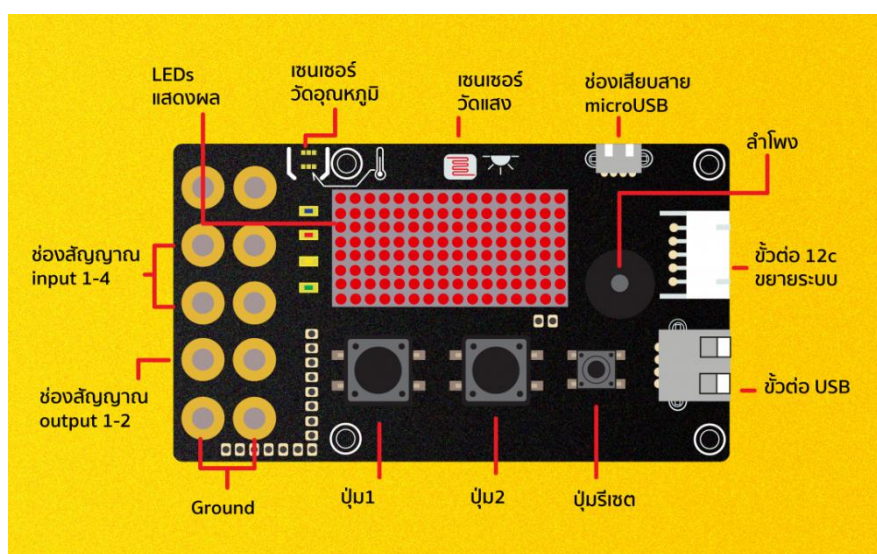
3.1.2 รีเลย์ (Relay)

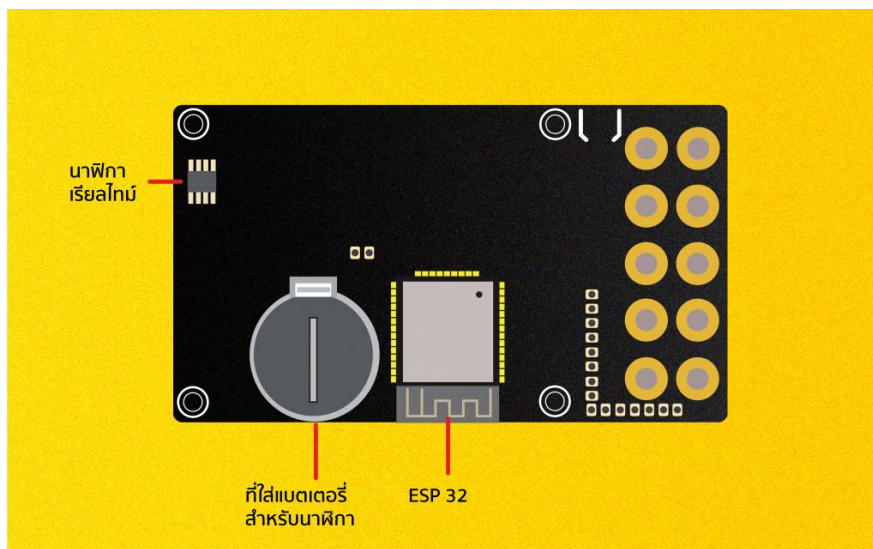
kidbright เป็นบอร์ดส่งเสริมการเรียนรู้พื้นฐานของการเขียนโค้ด หรือ การเขียนโปรแกรม (Programming) บอร์ดสมองกลฝังตัว (Embedded Board) ขนาดเล็ก ที่ประกอบไปด้วย

-ไมโครคอนโทรลเลอร์ ESP32 KidBright เป็นบอร์ดสมองกลฝังตัวที่สามารถทำงานตามชุดคำสั่ง โดยผู้เรียนสามารถสร้างชุดคำสั่ง ผ่านโปรแกรม KidBright IDE บนคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานง่าย เพียงใช้การลากบล็อกคำสั่งมาวางต่อกัน (Drag and Drop) ช่วยลดความกังวลเรื่องการพิมพ์ชุดคำสั่งผิด ชุดคำสั่งที่ถูกสร้างดังกล่าวจะถูกส่งไปที่บอร์ด KidBright ให้ทำงานตามที่โปรแกรมไว้ KidBright มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดเชิงตรรกะ ร่วมกับความคิดสร้างสรรค์ สามารถ ต่อยอดสู่การพัฒนาแอปพลิเคชันและเทคโนโลยีด้วยตนเองในอนาคต

-ส่วนประกอบของ kidbright

-แผงวงจร kidbright มีลักษณะเป็นแผงวงจรสี่เหลี่ยม ขนาด 5 x 9 เซนติเมตร ใช้หน่วยประมวลผล ESP32 ที่มีความสามารถรองรับการเชื่อมต่อด้วย wifi และ Bluetooth ได้ มีหน้าจอแสดงผลชนิด Matrix LED สีแดง ขนาด 16 x 8 จุดมีปุ่มกดให้เรียกใช้งานได้สองปุ่มมีลำโพงและตัวเซนเซอร์พื้นฐานสองตัวได้แก่ เซนเซอร์วัดอุณหภูมิ และเซนเซอร์วัดความเข้มของแสง และมีนาฬิกาฐานเวลาจริง เปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์พกพาสำหรับเด็ก

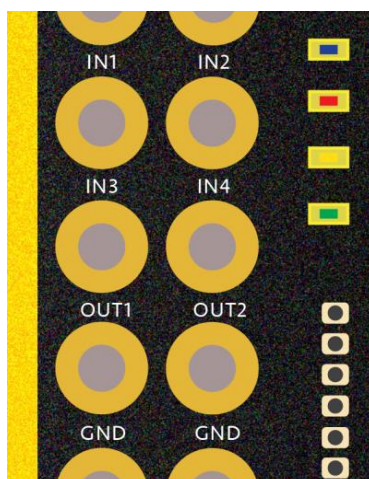
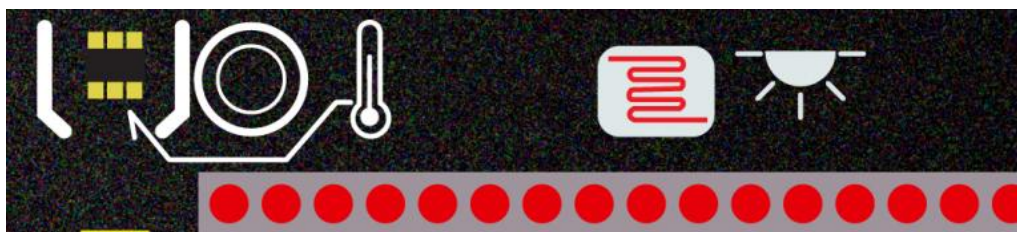

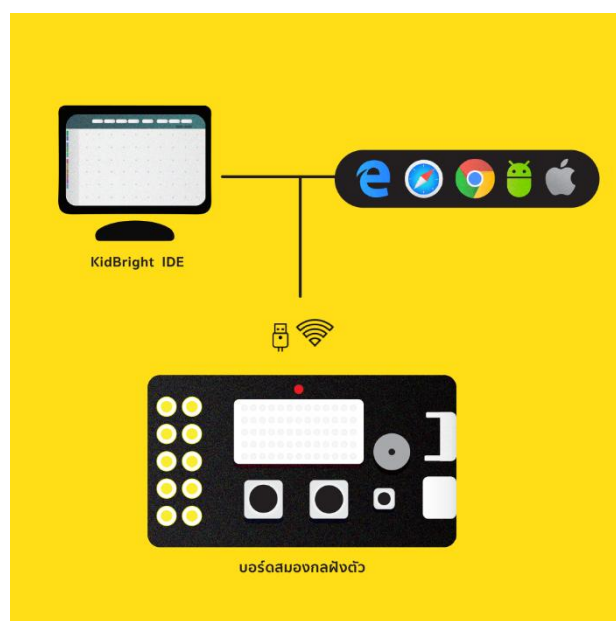

2

เซนเซอร์พื้นฐานบน KidBright

kidbright มีเซนเซอร์พื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของเด็กอยู่สองตัวคือ เซนเซอร์วัดความเข้มของแสงและเซนเซอร์วัดอุณหภูมิเซนเซอร์ทั้งสองตัวนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากมาย ยกตัวอย่างเช่น สามารถออกแบบชุดคำสั่งที่ใช้ในการเปิดปิดไฟในแบบอัตโนมัติ โดยการใช้เซนเซอร์วัดความเข้มของแสงเพื่อวัดความสว่างและนำไปประมวลผลสั่งงานเปิดปิดไฟตามระดับความเข้มของแสง

2

นอกจากนี้ kidbright ยังสร้างมาเพื่อเชื่อมต่อกับเซนเซอร์อื่นๆ ด้วยการต่อสัญญาณเข้าที่ขั้วต่อ IN1-IN4 เช่น ใช้เซนเซอร์วัดความชื้น เชื่อมต่อเข้ากับบอร์ด kidbright แล้วใช้การเขียนโปรแกรมด้วย application kidbright ในรูปแบบของ IoT เพื่อวัดค่าความชื้นของดิน

kidbright แยกส่วนประกอบออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนของโปรแกรมสร้างชุดคำสั่ง โดยใช้ KidBright IDE และ ส่วนที่สองคือตัวบอร์ด kidbright

ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมหรือชุดคำสั่งทำงานต่างๆ จะประกอบด้วยการออกแบบโปรแกรมหรือชุดคำสั่งในรูปแบบ block-structured programming บน kidbright IDE ที่ใช้วิธีการลากชุดคำสั่งที่ต้องการมาวางเชื่อมต่อกัน จากนั้น จะเชื่อมต่อพอร์ต USB เพื่อส่งโปรแกรมไปให้บอร์ด kidbright ทำการประมวลผลและดำเนินการตามโปรแกรมที่เขียน

คุณสมบัติของ สมองกลฝังตัว KidBright

โปรแกรมสร้างชุดคำสั่งด้วย Kidbright IDE รองรับการใช้งานบนคอมพิวเตอร์ PC windows และ Mac

รองรับการทำงานรูปแบบ event-driven Programming สามารถเขียน โปรแกรมแบบ multitasking programming ได้

สามารถเชื่อมต่อโมดูลเซนเซอร์ภายนอกได้หลากหลายชนิด ผ่านทางช่องสื่อสาร I2C รองรับการทำงานเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (IoT)

(อ้างอิงจาก: หนังสือ สนุกKids สนุก code กับ Kidbright. หน้า 45)

3.1.2 รีเลย์ (Relay)

คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทำหน้าที่เป็นสวิตช์ตัด-ต่อวงจร โดยใช้แม่เหล็กไฟฟ้า และการที่จะให้มันทำงานก็ต้องจ่ายไฟให้มันตามที่กำหนด เพราะเมื่อจ่ายไฟให้กับตัวรีเลย์ มันจะทำให้หน้าสัมผัสติดกัน กลายเป็นวงจรปิด และตรงข้ามทันทีที่ไม่ได้จ่ายไฟให้มัน มันก็จะกลายเป็นวงจรเปิด ไฟที่เราใช้ป้อนให้กับตัวรีเลย์ก็จะเป็นไฟที่มาจาก เพาเวอร์ๆ ของเครื่องเรา ดังนั้นทันทีที่เปิดเครื่อง ก็จะทำให้รีเลย์ทำงาน ซึ่งเราสามารถนำรีเลย์ไปประยุกต์ใช้ ในการควบคุมวงจรต่าง ๆ ในงานช่างอิเล็กทรอนิกส์มากมาย

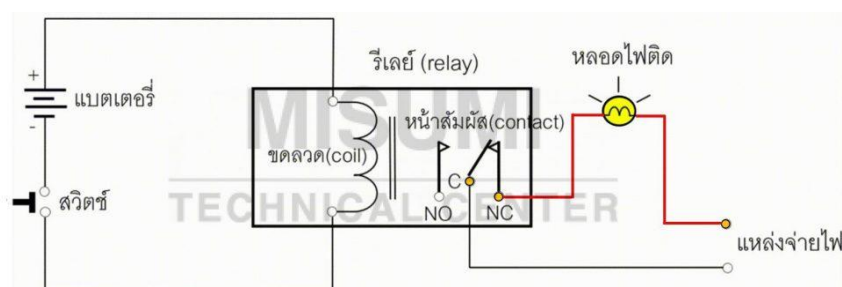
หลักการทำงานของรีเลย์

รีเลย์จะทำงานโดยการป้อนกระแสไฟฟ้าให้กับขดลวดเพื่อเปลี่ยนแรงดันไฟฟ้าให้เป็นพลังงานแม่เหล็ก สำหรับใช้ดึงดูดหน้าสัมผัส(contact) ให้เปลี่ยนทิศทางการไหลของไฟฟ้าเพื่อควบคุมการจ่ายไฟให้กับอุปกรณ์ต่างๆ คล้ายกับสวิตช์

ส่วนประกอบสำคัญของรีเลย์มีดังนี้

1. ขดลวด(coil) ทำหน้าที่รับแรงดันไฟฟ้าจากวงจรตัวควบคุมหรือ controller เพื่อเหนี่ยวนำกระแสไฟฟ้าให้เปลี่ยนเป็นพลังงานแม่เหล็กในการทำให้ดึงดูดหน้าสัมผัส(contact) ให้เปลี่ยนตำแหน่ง
2. หน้าสัมผัส(contact) ทำหน้าที่เหมือนสวิตช์ ที่กำหนด ทิศทางการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับอุปกรณ์ที่เราต้องการจุดต่อใช้งานมาตรฐานในวงจร จุดต่อ NC ย่อมาจาก normal close หมายความว่า ปกติปิด คือ หากยังไม่มีกระแสจ่ายไฟให้ขดลวด(coil) หน้าสัมผัสนี้จะเชื่อมต่อกับจุดต่อ C โดยทั่วไปแล้วเรามักต่อจุดนี้เข้ากับอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต้องการให้ทำงานตลอดเวลา จุดต่อ NO ย่อมาจาก normal open หมายความว่า ปกติเปิด คือหากยังไม่มีกระแสจ่ายไฟให้ขดลวด(coil) หน้าสัมผัสจะยังไม่เชื่อมต่อกับจุดต่อ C โดยทั่วไปแล้วเรามักต่อจุดนี้เข้ากับอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต้องการให้ทำงานในช่วงเวลาจำกัดเท่านั้น

จุดต่อ C ย่อมาจาก common หมายถึง จุดรวมที่ต่อมาจากแหล่งจ่ายไฟ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาและทดลองผลปรากฏว่าโครงการเรื่องระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิกส์ผ่าน lot เป็นโครงการที่ใช้เครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์โดยผ่านการควบคุมระบบ lot สามารถใช้งานได้จริงและยังสามารถต่อยอดเพื่อพัฒนาสู่เกษตรกรต่อไปทั้งนี้ เครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิกส์จะเป็นต้นแบบในการทำระบบโรงผัก ไฮโดรโปนิกส์สำหรับโรงเรียนสมบูรณศาสตร์ เพื่อใช้ในการพัฒนาผลผลิตและยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่สนใจต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษา จากการศึกษาและทดลองผลปรากฏว่าโครงการเรื่องระบบจัดการน้ำผักไฮโดรโปนิคส์ผ่าน lot เป็นเครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิคส์ สามารถใช้งานได้จริง นักเรียนที่สนใจ และยังสามารถนำไปต่อยอดต่อได้อีกด้วยประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

1. ได้ศึกษาการทำเครื่องจัดการระบบน้ำอัตโนมัติสำหรับโรงผักไฮโดรโปนิคส์
2. ได้สร้างสิ่งที่มีคุณค่าต่อชุมชนและโรงเรียน
3. นำมาพัฒนาให้เกิดรายได้
4. สามารถนำมาใช้ได้จริง
5. สามารถนำไปใช้กับคนที่ไม่มีเวลาและไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก

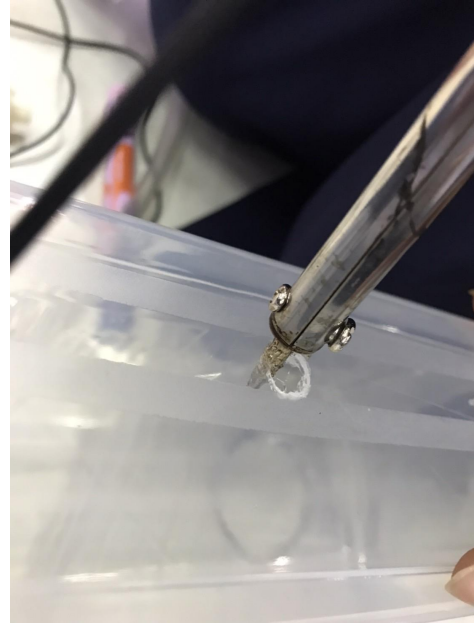
บรรณานุกรม

<https://www.princess-it-foundation.org/project/?p=292>

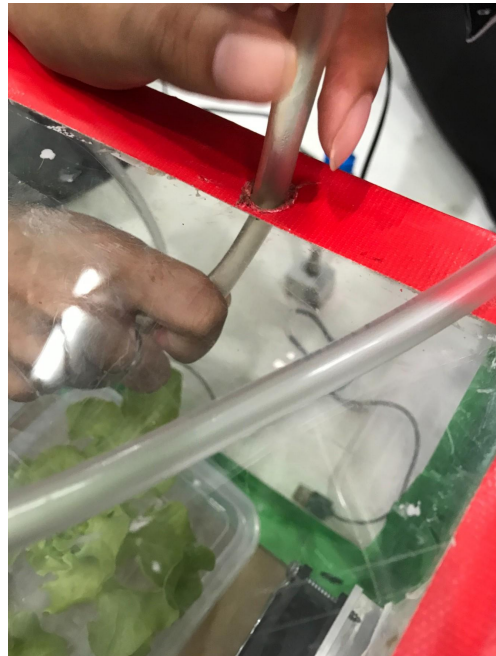
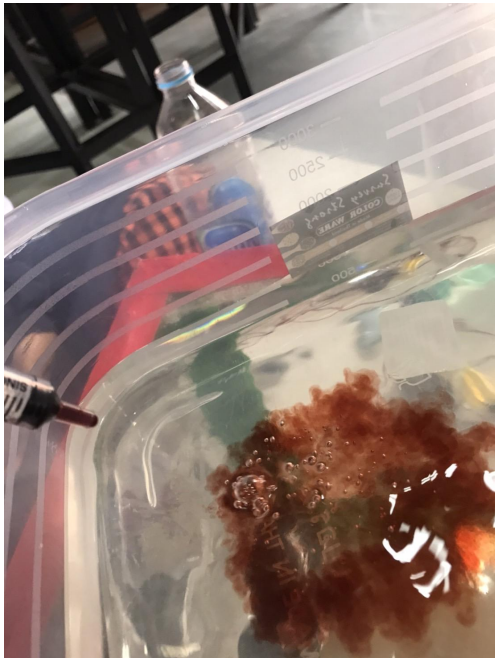
<https://www.princess-it-foundation.org/project/wp-content/uploads/2019/09/B39>

<https://www.princess-it-foundation.org/project/wp-content/uploads/2019/05/B76>

ภาคผนวก

1.เริ่มทำโครงสร้าง

2.ผสมสารละลายแร่ธาตุ AB